UNIVERSITATEA "POLITEHNICA" DIN IAȘI

LUCRARE DE ABSOLVIRE

INDRUMATOR STIINTIFIC
ASIST UNIV DORU TOMPEA

ING NEMTISOR DAN

1988

Scanned with OKEN Scanner

Universitatea politică şi de conducere Iaşi

LUCRARE DE ABSOLVIRE

CONCEPTIA,DEMERSURILE SI INITIATIVELE TOVARASULUI NICOLAE CEAUSESCU PRIVIND OPRIREA CURSEI INARMARILOR SI TRECEREA LA DEZARMARE, IN PRIMUL RIND, LA DEZARMAREA NUCLEARA,LICHIDAREA PRIMEJDIEI DE RAZBOI SI ASIGURAREA PACII IN LUME,

Indrumator ştiinţific
asist. univ. Doru Tompea
Institutul politehnic Iaşi

Autor
ing.Nemţişor Dan
I.U.P.S.R. Iaşi

1988

Scanned with OKEN Scanner

C U P R I N S

1. Introducere pag.

2. Capitolul I : Gravitatea si complexitatea situatiei internationale actiale, cresterea pericolului unui război nuclear, factorii si conditiile care determină ca oprirea cursei înarmărilore si în primul rînd al velor nucleare, trecerea la dezarmare si asigurarea unei păci trainice în lume să constituie problema fundamentală a epocii contemporane. pag.

3. Capitolul II : Concepţia, demersurile si iniţiativele tovarăşului Nicolae Ceauşescu, privind oprirea cursei înarmărilor si trecerea la dezarmare, în primul rînd la dezarmarea nucleară, apărarea păcii, a dreptului suprem al popoarelor la viaţă, la dezvoltarea liberă de sine stătătoare a tuturor naţiunilor, la intensificarea acţiunii unite a popoarelor pentru a asigura trecerea la măsuei efective de dezarmare, pentru statornicirea unei păci trainice în lume. pag.

4. Concluzii : pag.

./.

" Viaţa, experienţa demonstrează cu putere că realizarea tuturor programelor de dezvoltare, a planurilor si programelor tuturor statelor, nu se poate înfăptui decît în conditii de pace, punînd capăt uriaşelor cheltuieli militare si îndreptînd forţele materiale si umane, cuceririle ştiinţei spre dezvoltarea economico-socială "

Nicolae Ceaugescu

Scanned with OKEN Scanner

I N T R O D U C E R E

Intr-o perioadă istorică marcată pe plan internaţional de puternice frămîntări politice si economice, de evoluţii complexe si contradictorii, România sub conducerea presedintelui Nicolae Ceuşescu a făcut dovada strălucită a corelării strategiei de dezvoltare internă cu participarea activă la făurirea unei lumi în care să triumfe politica de pace, independenţă, progres si conlucrare.

Aflate într-o firească interdependenţă, grija pentru apărarea intereselor natiunii si preocuparea pentru asigurarea dreptului tuturor popoarelor la viaţă, la existenţă liberă si demnă, la pace, reprezintă, cei doi piloni de bază a unei politici prin care România ultimilor două decenii şi-a consolidat puternic independenţa şi suveranitatea si totodată a desfăşurat o amplă activitate de conlucrare internaţională, atrăgîndu-şi prin aceasta, stima si admiratia celor mai largi cercuri ale opiniei publice, factorilor politici, forţelor de pace si progres de pretutindeni.

In concepţia României, a presedintelzi său tovarăşul Nicolae Ceauşescu, realizările deosebite, obţinute pînă acum ca şi îndrăzneţele proiecte de viitor nu-şi află însă garanţia fermă decît într-o lume a securităţii păcii si colaborării, o lume eliberată de împovărătoarele contradicţii si discrepanţe actuale s în primul rînd, de povara si riscurile enormelor acumulări de arme

Epoca actuală caracterizată de profunde transformări revolutionare, de rapide prefaceri si mutaţii în toate sferele activităţii umane, deţine prin trăsăturile ei definitorii, un loc fără precedent in istoria omenirii.

./.

Nici-o zonă geografică de pe glob, nici-o țară nu poate rămîne în afara incidențelor evenimentelor internaționale.

In repetate rînduri tovarășul Nicolae Ceausescu a arătat că marile si gravele probleme care confruntă lumea de astăzi au devenit indivizibile si se cer tratate si solutionate ca fenomene globale.

Axiomatic, edificarea păcii se dovedește a fi un proces profund indivizibil si de natură globală. Nimic nu este însă mai important, în ordinea preocupărilor prioritare ale popoarelor, ale guverhelor, ale oamenilor politici lucizi si realisti, decît imperativul dezarmării, ca fundament al edificării păcii.

De foarte multă vreme, România, presedintele său a pus în evidență, pornind de la analiza stiimtifică a realităților lumii contemporane, faptul că în viața internațională s-a creeat o situație nouă, ca rezultat al accelerării, atît în plan cantitativ, dar mai ales calitativ a cursei înarmărilor, care impune ca vechea teză a inevitabilității războiului să fie înlocuită cu cea a imposibilității în actualele conditii, a unui nou război mondial.

Realitatea zilelor noastre cere de asemenea, o abordare nouă în identificarea căilor de solutionare a peoblemei fundamentale a epocii noastre ; oprirea cursei înarmărilor, asigurarea drepturlui suprem al oamenilor, al popoarelor la existență, la libertate, la viață si pace.

Este meritul incontestabil al presedintelui Nicolae Ceausescu de a fi evidențiat prioritatea absolută a dezarmării, ca premiză a păcii. Nu odată, conducătorul partidului si statului nostru a subliniat că, în prezent, nu există sarcină mai urgentă si mai importantă decît aceea de a actiona pentru oprirea cursului evenimentelor spre confruntare si război. De asemenea presedintele României a îmbogățit stiința politică prin relevarea unui principiu

novator, de mare valoare teoretică si practică în abordarea problematicii dezarmării, aceea că nici un fel de raţiuni de securitate nu mai pot justifica escaladarea continuă a înarmărilor, în special a celor nucleare.

Punînd în lumină caracterul multidimensional al cursei înarmărilor si perculozitatea consecintelor sale, identificîndu-i coordonatele după care evoluiază, descifrînd resorturile interne ale tendintelor dezvoltării de noi arme si sisteme de arme, presedintele Nicolae Ceusescu a iniţiat si desfăgurat de-alungul anilor, o activitate de pionerat, propunînd căi si modalităţi realiste, eficiente prin care se poate pune capăt acestui fenomen cu consecinţe profund negative în toate domeniile de activitate.

Concepţia umanistă a presedintelui Nicolae Ceusescu asupra asigurării păcii mondiale, programul românesc de dezarmare îşi găsesc expresia concretă într-o acrivitate practică dinamică, perseverentă si prodigioasă consacrată împlinirii acestei aspiraţii vitale a poporului nostru, a tuturor popoarelor lumii.

" In actualele conditii, cînd arma nucleară poate să distrugă întreaga omenire, însăşi existenţa vieţii pe planeta noastră - sublinia secretarul general al particulâlui tovarăşul Nicolae Ceauşescu - se impun ca o necesaitate vitală, o nouă gîndire în problemele păcii si războiului, o nouă gîndire în ce priveşte relatiile internaţionale.

Aceasta presupune renunţarea cu desăvîrsire la calea militară, la înarmări, la arma nucleară si la alte arme de distrugere în masă, renunţarea cu desăvîrsire la forţă si la ameninţarea cu forţa si trecerea la dezarmare, la eliminarea armelor nucleare, la solutionarea tuturor problemelor litigioase dintre state numai şi numai prin tratative".

./.

Scanned with OKEN Scanner

Intreaga evolutie a vietii politice internationale confirmă, cu fiecare zi, insemnătatea si actualitatea tezelor elaborate, în mod magistral, de conducătorul partidului si statului nostru, tovarăşul Nicolae Ceausescu, cu gîndirea sa inovatoare privind trăsăturile definitorii ale lumii contemporane, actiunile si demersurile sale de inaltă responsabilitate politică, în soluţionarea acestei probleme de care depind destinele de pace ale omenirii.

Exemplară prin înalta răspundere faţă de destinele umanităţii, prin initiativă si originalitate, realist si principialitatea, activitatea internatională a României socialiste este o demonstratie elocventă a virtuţilor colaborării pagnice a dialogului larg intre state, desfăşurat în beneficiul fiecăruia si al tuturor, al păcii, înţelegerii si progresului în lume.

Prin demersurile de excepţională însemnătate, în direcţia înfăptuirii dezarmării, în deosebi nucleare, pentru reluarea cursului de destindere, încredere, colaborare, pentru soluţionarea justă si durabilă a gravelor probleme politice, economice, sociale ale planetei , România, presedintele Nicolae Crusescu si-au cîştigat un loc de cinste în constiinţa contemporaneităţii.

Scanned with OKEN Scanner

Cap.I - Gravitatea si complexitatea situatiei internaţionale actuale, cresterea pericolului unui război nucleear, factorii si conditiile care determină ca oprirea cursei înarmărilor si in primul rînd al celor nucleare, trecerea la dezarmarea si asigurarea unei păci traimice in lume să constituie problema fundamentală a epocii contemporane.

Cu diferite prilejuri tovarăşul Nicolae Ceausescu, secretar general al partidului,a reafirmat cu vigoare una din orientările fundamentale ale politicii externe românesti, realizarea unui trainic sistem de securitate si cooperare pe continentul nostru, înfăptuirea unei Europe fără arme nucleare sau de altă natură, o Europă unită, bazată pe respectul orînduirii sociale din fiecare ţară, pe conlucrarea rodnică dintre toate natiunile o Europă care să-şi afirme un rol mai important in viaţa internaţională în primul rînd in lipta pentru dezarmare si pace, pentru solutionarea problemălor dezvoltării, pentru noua ordine economică internaţională, pentru o lume a păcii, a egalităţii între toate natiunile.

Problema fundamentală a epocii noastre o constituie oprirea cursei înarmărilor si îndeosebi a celor nucleare, trecerea la dezarmare înlăturarea primejdiei unui nou război mondial, asigurarea păcii în lume.

1. <u>Politica de forţă si amenintarea cu forţa</u>, de reîmpărtite a lumii în zone de influienţă si dominatii, cu exacerbarea cursei înarmărilor in special a celor nucleare, amestecul în treburile interne ale unor state suverane ca si alţi factori au sporit, în ultimii ani, pericolul unui nou război mondial, al unei catastrofe nucleare.

./.

In asemenea imprejurări, manifestările politice de forţă si ameninţarea cu forţa oricît ar părea de"limitate" , de:~~xm~~ "locale", au repercursiuni ample, profund de stabilizatoare,fiind resimţite la intensităţi diferite pe întreaga arenă mondială.

Astfel in deceniile postbelice, cam jumătate din statele lumii 44-56 % au fost implicate in actiuni de violenţă armată, care s-au desfăşurat pe teritoriul a 39-48 % dintre ele. Efectivele totale angajate in aceste actiuni apreciate ca "evenimente locale", se cifrează la 16.695.000, depăşind pe cele din primul război mondial (11.000.000).

Potrivit unor analisti, care nu omit să arate că în destul de multe cazuri nu au dispus de datele necesare,reese că numai la numărul combatanţilor căzuti pe fronturile de după cel de al doilea război mondial se ridică la peste 10.000.000. Un alt element specific recurgerii la violemţa armată în relaţiile internaţionale contemporane îl constituie participarea unei terţe ţări, care dese ori, în mod declarat, nu se consideră parte la confruntarea armată în care intervine. Fenomenul se produce într-un diapazon larg de modalităţi începînd cu livrările de arme si trimiterea de consilieri pînă la furnizarea de informaţii strategice, actiuni de asigurare, interventii directe in lupte, etc. Abaliştii apreciază că participarea unei terţe părţi s-a produs in 60-75 % din cazuri, totodată se subliniază că acest fenomen inregistrează o ascensiune vizibilă, 64 % din cazuri între 1945-1950, 77 % în anii 1951-1960, 82 % in perioada 1966-1970, pentru a se ajunge la peste 90 % după 1970.

Evenimentele din ultimele decenii demonstrează indubitabil totala eficienţă a recurgerii la forţă pentru solutioarea litigiilor dintre state. Din analiza unor date statistice reese că dacă în decursul a mai bine de două secole, anterioare celui

de al doilea război mondial in două cazuri dintre trei, victoria a revenit celui care a recurs la violenţa armată, in anii postbelici in numai 5 % din cazuri s-au realizat obiectivele politice apropiate de scopurile pentru care au fost initiate luptele, în 4o % din cazuri configuratia politică din zonă nu s-a schimbat, iar în 55 % din cazuri situaţia s-a complicat si mai mult.

Există o şcoală de gîndire occidentală în care consideră că obiectivul primordial al unui stat l-ar constizui "lupta pentru putere". Experienţa ultimilor decenii demonstrează că factorul "putere" a devenit o componentă majoră a politicii imperialiste de forţă si amenintarea cu forţa, cu ajutorul căreia unele cercuri politice încearcă să-şi asigure superioritatea militară pe plan international, să-şi afirme propriile interese in dauna intereselor altor natiuni si popoare. Generalul A.M.Haig, fostul comandant al trupelor NATO din Europa afirmă de pildă, că "o natiune a cărei putere militară este mediocră si va vedea, inevitabil, influienţa şi eficacitatea diplomatiei sale grav diminuate".

Evenimentele demonstrează totodată că aşa după cum sublinia tovarăşul Nicolae Ceausescu in complexul de modalităţi prin care se manifestă politica de dominatie in momentul de faţă " "pericolul principal il reprezintă calea militară si împotriva acestuia trebuie indreptate toate forţele pentru a se asigura independenţa natiunilor".

Un corolar al concepţiilor care situiază relatiile internaţionale pe temeiurile forţei îl constituie conceperea factorului militar ca element central si decisiv al securităţii nationale. "Viziunea extensivă" asupra securităţii naţionale este uneori corelată cu o forţă militară dezvoltată la parametri deosebit de înalţi. In ceea ce proveste nivelul firţei militare care ar

Scanned with OKEN Scanner

putea asigura "securitatea", estimările sînt puse în relatie cu forţa inamicului potenţial, manifestînd o tendinţă de continuă creştere. Dintr.o asemenea conceptie pentru relaţia securitate-forţă militară decurg consecinte deosebiz de nocive si anume: pe de o parte numai statele foarte mari si foarte puternice ar putea fi în secutitate, în timp ce ţările mici si mijlocii nu ar putea beneficia de această conditie indispensabilă existenţei lor; pe de altă parte, pentru a fi asigurată securitatea unui stat, ar trebui ca forţa sa militară să fie continuu amplificată în raport cu acea a adversarului, urmărindu-se în fond asigurarea superiorităţii militare.

Este semnificativă în acest comtext aparitia unui adevărat "sindrom al insecurităţii" tocmai la cel care se înarmează cel mai mult. Se observă de pildă, că există cîteva state atît de puternice încît nimeni nu ar putea să le primejduiască independenţa chiar dacă ar încerca să o facă, si tptusi ele sînt cele care cheltuiesc în cea mai mare măsură bani, muncă, resurse, eforturi în urmărirea a ceeace guvernele, consideră securitatea lor naţională. Contracararea "sentimentului de insecuritate" a unor state puternic înarmate prin exarcerbarea politicii de forţă, prin intensificarea cursei înarmărilor este în fond adevăratul factor generator de insecuritate pentru marea majoritate a statelor lumii ca si la urma urmelor, pentru statele respective, factorul care creează cele mai mari pericole pentru pacea si securitatea mondială.

Prin implicatiile sale deosebit de nocive atrage atenţia si doctrina "supravieţuirii", care consideră că obiectivul central al securităţii unei ţări sau a alteia în lumea contemporană îl constituie "supravieţuirea" în conditiile competiţiei nucleare. O expresie concretă a unor astfel de teorii, fără îndoială cea mai

Scanned with OKEN Scanner

nocivă si destabilizatoare, este cea a victoriei într-un război nuclear. Potrivit susţinătorilor săi, un război nucleae "victorios" ar presupune, printre altele, folosirea unor mijloace ofensive impotriva mijloacelor de atac nuclear strategice ale inamicului, astfel încît să se diminueze substanţial capacitatea acestuia de a riposta, precum si de apărare antiaeriană si antirachetă cît mai dezvoltate. Deci supravieţuirea ar fi posibilă cu condiţia ca partea ce urmăreste "victoria" să folosească prima armele sale nucleare si încă de aşa manieră încît adversarului să nu-i mai rămînă capacităţi suficiente de ripostă si ca urmare să fie înfrînt.

Evaluarea situaţiei echilibru sau dezechilibru si pe această bază, determinarea actiunilor de reechilibrare se dovedesc a fi un proces extrem de complex plin de echivocuri si contradicţii ceea ce duce la noi înarmări, sporirea cheltuielilor militare, aprobarea unor noi programe de dezvoltare tehnologică, etc. In procesul de "echilibrare" se manifestă însă si principiul "acţiuni-reacţii", potrivit căruia realizarea de către o ţară a unor actiuni de consolidare militară provoacă o reactie din partea celor cu care ea se confruntă. Această reactie determinată fie de perceperea eronată a acţiunii adversarului, fie de tentativa de a dobîndi o superioritate, este supradimensionată si atrage o replică de acelaşi gen.

Una dintre cele mai nocive constructii teoretice postbelicem aparţinînd promotoriilor cursei inarmărilor "doctrina descurajării" a acreditat ideea că arsenalul nuclear ar reprezenta tipurile, "factorul de reţinere" de la declansarea unui război nuclear, si că în general dezvoltarea armamentului nuclear să oferi omenirii " ganga " ca pentru o perioadă infinită să poată fi prevenit un război nuclear si să se mentină o stare de pace.

Scanned with OKEN Scanner

Altfel spus, "descurajarea" a reprezentat principalul motiv invocat pentru accelerarea cursei înarmărilor nucleare, pentru crearea unor arme cu parametri mult mai perfectionați.

2. In acest sens este cunoscut că în ultimii ani cheltuielile militare mondiale s-au înscris pe o curbă exponențială. Conform datelor furnizate de S.I.P.R.I. totalul bugetelor militare ale statelor lumii a crescut de la 273 miliarde dolari în 1973 la 455 miliadre dolari în 1980, 800 miliarde în 1983, si peste 1000 miliarde de dolari în prezent. In arsenalul statelor s-au acumulat uriașe mijloace de ucidere în masă : există în prezent peste 55 de mii de focoase nucleare, însumînd 20.000 de megatone adică de 6000 de ori mai mult decît totalul explozivelor folosite în cel de al doilea război mondial. Numai în Europa se află sub arme 14 milioane de oameni, peste 1 milion militari străini pe teritoriul altor 17 state, peste 700 baze si instalații militare străine. In ceea ce privește armele nucleare, statele membre ale celor două pacte militare opuse dețin cca. 96 % din potențialul militar acumulat în întreaga lume. Pe continentul european sînt depozitate 2452 rachete intercontinentale, 1803 rachete instalate la bordul submarinelor si altele . Capacitatea distructivă a tuturor acestor arme si armamente ar fi suficientă de a ucide de 144000 de ori fiecare locuitor al bătrînului continent. Stocurile de arme nucleare la scara mondială au crescut de 400-1008 în 1952 la 43950 - 59562 în 1982, iar nivelul ce va fi atins pînă în 1990 ar putea fi de aproape 100 ori superior (la o evaluare medie) celui din anul 1952. Astfel, în 1945, stocul american de arme nucleare număr două bombe atomice, în 1946 - 9, în 1947, 13 si în anul 1948 - 50, în anul 1983 arsenalul militar SUA număra 26000 de arme nucleare de toate tipurile, iar pînă la sfîrsitul anilor 1990.

./.

alte 28ooo de încărcături nucleare vor intra în stocul nuclear al S.U.A.

De asemenea a fost sporită totodată capacitatea distructivă a armelor nucleare. Faţă de bombele atomice iniţiale cu o capacitate oscilînd în jurul a 20 Kt. au început să fie construite bombe cu capacităţi mergînd pînă la 40 Mt. (deci de 2ooo ori mai puternice). S-au un alt exemplu îl oferă modificările în domeniul preciziei rachetelor.

In al doilea război mondial, racheta germană "V-2", după un zbor de 32o km., îşi atingea ţinta numai în proportie de 33 % şi la o distanţă de aproximativ 5 km. In ceea ce priveste rachetele intercontinentale într'o primă etapă în anii, 196o - precizia era aproximativ de 13oo - 2ooo km; ea s-a redus pentru generaţiile ulterioare între 5oo si 22o m., pentru ca actualmente să se prevadă o precizie de 8o m. sau chiar mai putin, deci un indice de perfectionare de 25oo %. Se înregistrează în acelasi timp o intensificare a procesului de înnoire a tuturor sistemelor de armamwnt, sporind totodată, costurile noilor mijloace de dstrugere.

Dacă în primele decenii postbelice avioanele militare erau reînoite la 1o-15 ani, în ultimul timp acest lucru se face numai la 7-8 ani, în vreme ce în cazul sistemelor de rachete "învechirea" se produce la numai 3-4 ani.

Conform calculelor, bugetele militare deturnează anual spre scopuri distructive 5-8 % din productia mondială, 3-12 % din productia de materii prime, 4o % din fondurile alocate pe plan mondial pentru cercetare- dezboltare. Este semnificativ că sustragerea din circuitul productiv a peste 5ooooo de cercetători şi savanţi a avut si are ca rezultat abandonarea, stagnarea sau întîrzierea unor programe stiinţifice de mare însemnătate pentru

progresul civilizaţiei umane.

3. Din arsenalul de arme şi armament de pe glob o pondere însemnată o deţin cele nucleare. Problema armelor nucleare şi izbucnirea unui război nuclear face obiectul unui pachet de probleme la discuţiile de la Geneva între URSS şi SUA. Un eventual război nuclear nu poate avea învingător şi învinşi, singurul rezultat ar fi distrugerea civilizaţiei omeneşti.

Un inventar al arsenalului nuclear mondial arată că armamentul nuclear totaliza 50000 focoase nucleare în 1982, cu o putere explozivă totală de 16000 Mt. Valoarea reprezintă un milion de bombe tip Hiroşima şi aproape 3 tone TNT pentru fiecare dintre locuitorii planetei. Oficial, armamentul se află în mîinile a 5 naţiuni dintre care cele două superputeri (URSS şi SUA) deţin cea mai mare parte.

Ansamblul armelor nucleare cuprinde arme nucleare tactice şi strategice, deosebirea bazîndu-se pe raza lor de acţiune. Toate aceste arme nucleare au o putere explozivă nucleară de la 100 tone la 1 Mt. pentru armele tactice şi de la 1-20 Mt pentru cele strategice. Acestea din urmă, avînd o rază de acţiune de 10.000 km. sînt plasate pe rachete balistice intercontinentale sau pe rachetele submarinelor şi bombardierelor strategice (un "B-52" poate transporta o putere explozivă superioară celei folosite în toate războaiele precedente).

În cazul unui război nuclear, consecinţele prognozate de toate metodele disponibile în prezent sînt incompatibile cu supravieţuirea umanităţii. Numai efectele imediate, căldura, suflul exploziilor şi radioactivitatea ar duce la moartea a 130-270 milioane de oameni în SUA şi URSS şi aproximativ un miliard în întreaga lume. După un conflict nuclear generalizat cu o putere

de explozie de 5000 - 10000 Mt, cerul se va întuneca datorită sutelor de milioane de praf care vor atinge stratosfwra precum si norilor de fum si de funingine care rezultă din numeroasele incendii declansate de explozii.

Norii acestia, care vor reduce considerabi lumina solară pe parcursul mai multor săptămîni vor cauza scăderea temperaturii si întunecarea.

Timp de aproape un an de zile temperatura, atît vara cît şi iarna se va menține la - 15°C amintind de marile perioade glaciare din cuaternar si justificînd denumirea de "iarnă nucleară" dată acestei perioade postbelice nucleare.

După asepusculul glaciar, radiaţia ultravioletă ar fi atît de puternică la sol încît toate fiinţele vii ar fi supuse unei radiaţii solare extrem de nocive, pentru mai multi ani.

Intr.un scenariu al conflictului nuclear pe o poertiune de o treime din suprafaţa regiunilor de latitudine medie nordică, un om ar primi, într-o singură zi, o doză de peste 500 remi (Rem este o doză biologică care măsoară pericolul pe care îl reprezint o cantitate de radiaţie absorbită de un ţesut). In total,peste un miliard de oameni ar fi atinsi si probabil că toţi locuitorii emisferei nordice ar suporta efectele tardive ale produselor radioactive, predispunînd supraveţuitorii la diverse maladii, ducînd la sporirea numărului de cazuri de cancer si mutaţii genetice fără să amintim problemele psihice, poluarea apelor si a solului, foametea si setea, toate acestea producînd o debilitate suplimentară a organismului.

Poate că cea mai paradoxală si tulburătoare concluzie, considerată ca atare chiar de autorii studiilor efectuate este aceea că o catastrofă de mari proportii ar putea fi determinată

cjiar si de schimburi nucleare relativ mici (1oo Mt), de un așa zis război"nuclear limitat ". Odată început, un război nuclear nu poate fi nici limitat nici cîștigat. Escalada se hrănește din propia sa inerție, Cursul său duce la autodistrugere. Nu mai contează dacă au fost folosite 1oo sau 2ooo de bombe nucleare odată ce a fost folosită una singură.

4. Un alt pachet de probleme ce se discută între marile puteri nucleare, îl constituie experiențele nucleare subterane. La 6 august 1945 la Hiroșima, se producea prima lansare asupra unei așezări umane, a unei bombe ato,ice "netestată" în prealabil După 3 zile la Nagasaki, cădea cea de a doua, de data aceasta în deplină cunoștință de cauză asupra proportiei inadmisibile a consecințelor. De atunci, de la baza " artizanală ", ca să spun așa, pînă la "performanțele" de astăzi ale armamentului nuclear, drumul parcurs a însemnat, de fapt, nu atît o creștere (aberantă și aceasta) sub raport cantitativ, cît mai ales o îmbunătățire gradual-permanentă sub raport calitativ. Modalitatea practică de atingere a acestui obiectiv :experimentarea la început indiferen de mediu ulterior (și astăzi) în poligoanele subterane.

In perioada postbelică, potrivit unor date publicate au foste efectuate peste 16oo de experiențe nucleare, din care mai mult de 6o % în ultimele două dececii.

In 1984 au avut loc 55 de teste, în 1985 - 3o,iar în 1986 numai 21, cel mai mic număr dăn 196o încoace. Această scădere s-a datorat, în special moratoriului unilateral respectat de URSS pe intervalul de la 6 august 1985 di pînă în primele luni ale anului 1987. In 1986, SUA a efectuat 12 teste, Franța-8 și Marea Britanie - 1.

./.

Puterea explozivă a detonărilor atomice experimentale a sporit de la 25 KT TNT în 1945 la 68o Mt, în anii 1964-198o. In urma experientelor nucleare au fost degajate 1o-2o tone de plutoniu radioactiv care infestează atmosfera terestră.

In 1958 au inceput negocierile tripartite (URSS,SUA,Mare Britanie) asupra interzicerii experientelor nucleare, fără să se ajungă la un rezultat.In 1963 este semnat - Tratatul asupra interzicerii partiale a experientelor nucleare de către URSS, SUA,Mare Britanie, prin care se imterzice efectuarea de experiente nucleare în spaţiu,(inclusiv cel extraatmosferic) sub apă (inclusiv apele teritoriale sau marea liberă). In anul 1968 este semnat Tratatul de neproliferare a armelor nucleare. In 1974 este incheiat de SUA si URSS Tratatul asupra limitării experientelor subterane cu arme nucleare (se convine asupra unui plafon de 15o Kt. a încărcăturilor). In 1976 este semnat Tratatul asupra exploziilor nucleare in scopuri pasnice. SUA nu a rarificat pînă în prezent ultimele două documente. In septembrie 1987 URSSsi SUA semnează un Acord privind crearea unor centre de reducere a pericolului nucle In mai 1988 la Moscova, s-a semnat intre URSS si SUA Acordul cu privire la efectuarea de experiente in comun în vederea controlului asupra respectării Tratatului din 1974, acord semnat de P. Shultz si E.Sevardnadze în prezenţa lui Reagan R si M.Gorbaci

Necesitatea obiectivă a sistării testelor nucleare este dată de cele două categorii distincte de efecte pe care le produc experienţele. In primul rînd, ele conduc la dezvoltarea si perfectionarea armamentului nuclear, la creearea de arme cu caracteristici noi, iar in al doilea rînd au de suferit sănătatea mediului înconjurător, sănătatea tuturorcetăţenilor.

Experienţele ce au loc în subteran nu constituie o garantie că sînt ţinute sub control, scurgerile radioactive

care, ajunse în atmosferă, sînt purtate de curenţi pe toate meridi nele globlului. Incetarea experienţelor nucleare are, prin urmare determinări deopotrivă politice si morale.

5. Alt capitol important care este luat în discutie pentru oprirea cursei înarmărilor este militarizarea spaţiului cosmic

De cîtva timp, unii observatori politici de la Washington si din numeroase capitale ale lumii se opresc cu insistenţă si îngrijorare asupra progfamului S.D.I.- Strategic Defense Initiative (Iniţiativa de apărare strategică), cunoscută sub numele de "Războiul stelelor"

Planul "Iniţiativa de apărare strategică"- S.D.I.a fost făcut public la 23 martie 1983 avînd ca obiectiv "de a găsi mijloacele pentru a face ca armele nucleare să fie depăsite" prin realizarea unei revoluţii tehnologice care să permită SUA să intercepteze si să distrugă rachetele balistice strategice înainte ca ecestea să poată ajunge teritoriul S.U.A.

Unul din experţii americani în arme spaţiale John Rather declara că "un sistem de staţii de luptă menite să oprească un atac nuclear, poate avea, de asemenea, potenţialul de a ataca ţinte anumite în atmosferă sau jos, pe suprafaţa terestră". In ce priveste elementele concrete prin care "S.D.I." poate fi folosit ca un sistem ofensiv, specialistii preconizează :

a)"SDI" poate fi folosit ca "adjuvant defensiv" la un atac nuclear, permiţînd rachetelor cu încărcături nucleare să fie lansate într-o lovitură ofensivă, păstrîndu-se totodată,scutul defensiv pentru a face faţă unei lovituri de răsouns.

b) "SDI" poate ataca si distruge sateliti spaţiali ai părtii adverse (pînă în 1984 au fost plasati pe,orbită cca. 2110 sateliţi cu utilizări militare, reprezentînd 75% din totalul sateliţilor lansati între anii 1958-1984).

Prin programul "SDI" se intenţionează utilizarea unor tehnologii de vîrf, în special al laserilor, pwntru realizarea unui sistem "B.M.D." - Ballistic Missile Defense - (Apărarea împotriva rachetelor balistice) - cu componente plasate pe sol în spaţ cosmic (32o - 48o platforme de luptă), capabil să distrugă rachetele balistice aflate în zbor. Din unghiul criteriului "cost-eficienţă" se evaluiază că pentru cei 8oo miliarde de dolari cît se estimează că ar putea costa proiectul, eficienţa lui s-ar situa în cel mai fericit caz, la 95-99 %. Perspectiva ca pînă la 5 % din rachetele balistice să nu poată fi împiedecate să-şi atingă ţintele este deosebit de sumbră deoarece după cum s-a demonstrat "iarna nucleară" poate fi produsă şi prin explozia a numai 1-4 % din stocurile nucleare de care se dispune.

Cercetarea ştiinţifică reţevă următoarele tendinte principale în dezvoltarea tehnologiilor noi militare : accentuarea miniaturizării şi îmbunătăţirea eficacităţii; sînt produse arme plurifuncţionale, capabile să transporte încărcături nucleare şi clasice, să îndeplinească misiuni strategice sau tactice, să utilizeze lansatoare variate amplasete pe sol, pe vehicule terestre pe nave sau avioane; perfectionarea tehnicilor de obtinere de informaţii, de prelucrare a datelor şi de comunicare la mari distanţe; dezvoltarea tehnologiilor "exotice" - lasere cu raze X, lasere chimice, arme cu plasmă, tunuri cu particule accelerate de înaltă energie. Elementele sistemului S-D.I. sînt constituite dintr-o largă varietate de senzori, sateliti de observare şi comunicaţii, foarte fragili şi care vor constitui primele ţinte într-un conflict.

In această situaţie platformele spaţiale de liptă vor trebui să actioneze fără un control deplin deşi întreg sistemul este proiectat să functioneze, într-o largă măsură sub controlul

automat al computerelor. Pentru a ilustra marea complexitate a sistemelor computerizate ale SDI-ului este suficient un singur exemplu : In timp cee codul computerizat al rachetelor ABN aflate în dotarea forţelor armate americane cuprinde un milion de linii, codul computerizat al rachetelor ABN cu care va fi dotat SDI-ul (mult mai mici si mai compacte) va însuma de lo ori mai multe linii. O situaţie specială este căzută de sistemele în care computerele sînt folosite pentru dirijarea unor operaţiuni atît de rapide încît omul nu are cum intervenî, cea mai mică eroare putînd conduce la consecinţe foarte grave. Regretabil este că proiectul american va impulsiona, în primul rînd, sporirea numărului de arme ofensive, pentru ca un număr cît mai mare din acestea să străpungă "scutul cosmic" . Totodată întrucît orice armă atrage apariţia sau dezvoltarea de contra arme, se vor produce arme speciale pentru combaterea "scutului cosmic", cît si pentru apărarea lui. Este evident că noile sisteme de arme spaţiale nu pot comstitui un factor de diminuare a înarmărilor, de apărare a păcii, deaceea trebuie să se treacă imediat la abandonarea lor.

6. Interzicerea si eliminarea <u>armelor chimice</u> constituie un alt capitol de discuţii între marile puteri privind oprirea cursei înarmărilor.

Alături de alte arme sofisticate de distrugere în masă, cea chimică vizează cele mai mari pierderi de vieţi omenesti în rîndurile populatiei civile. Toxicitatea noilor arme chimice, între care se foloseşc sarinul si substanţa cunoscută sub denumirea de "VX", este extremă capabilă să producă sucombarea unei mase mai mari de oameni pe teritorii întinse, într un timp foarte scurt. Numai în 1984 SUA au alocat 13o milioane de dolari pentru producerea de încărcături binare, în fapt o armă cu totul deosebită ce se constituie din gaze netoxice ori foarte slab toxice ce este

transportată separat spre ţinte, unde intrînd in combinaţie cu alte gaze dă naştere la o toxicitate în faţa căreia nu poate rezista nici o fiinţă. Acum se fac noi experimentări pentru obţinerea unor noi arme chimice. La Dugway - SUA pe un teren de 3144 de km. pătraţi se experimentează otrăvuri vegetale, bombe cu microbi si viruşi ce pot fi transportate cu ajutorul unor rachete. Potrivit unor date publicate in presa occidentală la Dugway a fost supus studiu. lui un peşte exotic, din care se extrage o otravă foarte puternică, un gram putînd provoca moartea imediată a peste 20000 oameni. Discuţiile sînt incă în fază incipientă deoarece nu toate statele sînt doritoare de progrese reale. Unele state au propus păstrarea unui stoc de arme chimice pentru apărare, dar discuţiile au rămas blocate la stabilirea cantitativă a acestui prag minim de arme chimice care să fie în posesia statelor respective.

Reducerile forţelor armate si armamentelor conventionale, mai pe scurt dezarmarea conventională, este un alt pachet de probleme care se discută între statele Europei.

Ca si în cazul armelor nucleare, Europa oferă un nefericit exemplu, din datele reţimute din ultimul demers, media reiese că pe continentul nostru se află 24.000 de avioane de luptă, aproximativ 100.000 de tancuri, iar în mările si oceanele ce-i scaldă ţărmurile navighează peste 4500 de nave de război.

7. Cu cei cca. 14 milioane de militari, Europa deţine recordul si în materia trupelor, dislocate în numeroase baze militare. Cele mai mari efective militare pe continent (circa 92 % din totalul trupelor din Europa) le au cele două stocuri militare NATO si Tratatul de la Varşovia.

Numărul de mari unităţi gata de luptă (divizii si brigăzi) ale NATO este cu 50 % mai mare decît cel al ţărilor participante la Tratatul de la Varşovia (efectivul unei divizii americane este de

16.000 - 19.000 de oameni, al uneia vest-germane de pînă la 24000 în timp ce o divizie a armatelor participante la Tratatul de la Varşovia, de aproximativ 11000 - 12000).

In ansamblu, imaginea raportului de forţe în Europa se prezintă astfel : NATO si Tratatul de la Varsovia dispun de o forţă numerică totală aproximativ egală în privinţa efectivelor si pieselor dd artelierie. Tratatul de la Varsovia are un avantaj faţă de NATO în ce priveste numărul de tancuri, iar NATO deţine superioritatea la numărul unităţilor gata de luptă si al avioanelor de vînătoare si bombardament. Deci, în privinţa armamentelor convenţionale există un echilibru aproximativ.

Unele formulări amintind de jalnica psihoză a "războiului rece", încearcă să justifice, cu argumente anacronice, concepţia de dobîndire a supremaţiei militare de către NATO în domeniul înarmărilor cu arme convenţionale. Se vorbeste astfel despre "pericolul nemijlocit", din partea URSS, pentru securitatea Europei occidentale, care ar putea disloca trupe spre linia de confruntare din Europa mai rapid decît SUA (dar peste 300.000 militari americani staţionează permanent acolo), despre faptul că "ţările Tratatului de la Varşovia se află una lîngă alta, pe cînd ţările NATO "nu constituie un plan geografic, un tot unitar" (ca si cum nu ar fi deajuns că în NATO sînt 16 state iar în Tratatul de la Varsovia numai 7).

Noua strategie militară a NATO în domeniul armelor convenţionale este cunoscută deja de 3 ani sub denumirea de "Atac al forţelor de ariergardă" (FOFA) si în care, în termeni generali, este vorba de folosirea unei varietăţi de arme convenţionale cu rază lungă de actiune pentru a ataca trupele Tratatului de la Varşovia.

Pentru a-şi menţine capacitatea de apărare, ţările NATO se angajează să aloce sumele necesare, să coopereze în materie de armamente clasice şi să ajute ţările aliate cel mai puţin avantajate.

Astfel Buletinul Casei Albe din 3 martie 1988 oferă următoarele detalii :

a) tancuri : SUA aproape şi-a dublat numărul de tancuri desfăşurate în Europa centrală, adăugînd cca.2500 de tancuri în ultimul deceniu.

Olanda şi-a modernizat forţele armate şi a modernizat forţele armate şi a cumpărat noul tanc vest german, Leopard II; Marea Britanie şi-a modernizat artelieria şi infanteria (cheltuielile militare britanice ating anual, aproape 20 miliarde de lire sterline).

b) Arme antitanc : au crescut de 4 ori numărul acestora în cadrul NATO ;

Intenţiile de obţinere a supremaţiei milizare în acest domeniu sînt evidente la ţările membre ale NATO ceea ce ridică serioase întrebări în legătură cu angajarea unor negocieri cu toată seriozitatea şi răspunderea necesară.

3. Un alt capitol al luptei împotriva cursei înarmărilor îl constituie consultările ce au loc la Viena între cele 23 de state partucipante la Tratatul de la Varsovia şi la organizaţia Tratatului Nord-Atlantic (NATO), în vederea elaborării mandatului unor viitoare negocieri de dezarmare convenţională în Europa. De fapt aceasta reprezintă o mai veche propunere românească care nu a fost apreciată la justa ei valoare atunci cînd a fost emisă (1982).

Consultările, începute la 17 februarie 1987, se desfăşoară prin rotaţie la sediile unor ambasade ale statelor participante şi au un caracter exploratoriu, scopul lor principal fiind să

identifice si să definească elementele mandatului unor negocieri viitoare de dezarmare convențională pe continent.

Din consultările care au avut loc pînă în prezent, rezultă că cele 23 de state optează pentru un mandat al cărui structură să cuprindă următoarele elemente : obiectivul negocierilor în domeniul forțelor militare si armamentelor convenționale, obiectul acestora, principiile si modalitățile de negociere, participanții la tratative, aria de aplicare a măsurilor convenite, verificarea si controlul respectării acestor măsuri. Dacă mai sînt o serie de probleme care trebuiesc puse la punct se consideră însă că obiectivul central al viitoarelor negocieri este întărirea stabilității si securității pe continent, în conditiile mentinerii unui echilibru militar la niveluri mai joase. Se degajează, totodată un consens asupra principiilor care trebuie să stea la baza viitparelor negocieri si a necesității efectuării unui control strict si eficient care să să gure punerea în aplicare a măsurilor convenite.

Tările socialiste au prezentat un proiect în care se subliniază că scopul principal al tratativelor trebuie să-l constituie reducerea substanțială, reciprocă si pe etape a forțelor militare si armamentelor convenționale. In privința participanților la negocieri, se precizează că toate statele angajate în procesul de securitate si cooperare în Europa să ia parte la tratative. Proiectul propune, printre altele si crearea unor zone de-alungul liniei de contact dintre cele două alianțe militare în care să fie mentinută o concentrare redusă de forțe militare si armamente.

Se sugerează, în acelasi timp ca obiectul negocierilor să-l constituie si convenirea unor măsuri complementare-menite

să sporească încrederea tuturor statelor europene, că împotriva lo lor, nu vor fi întreprinse operaţiuni ofensive. In ceea ce priveşte zona de aplicare a măsurilor convenite, proiectul prezentat de ţările socialiste indică teritoriul întregii Europe, de la Atlantic la Urali.

Interesele ţărilor respective, ale popoarelor europene, cer ca drumul început să fie continuat si dus pînă la capăt cu perseverenţă si hotărîre, pentru ca posibilităţile existente să fie folosite la maximum, dîndu-se astfeş dovadă de voinţă politică pe care momentul actual o reclamă pentru angajarea Europei într-un proces real, efectiv de dezarmare, securitate si pace.

Din datele prezentate se desprinde ideia că nu există sarcină mai importantă decît aceea de a actiona cu hotărîre pentru a opri cursul periculos al evenimentelor spre confruntare si război. Indiferent de orînduirile sociale, de concepţiile filozofice si politice deosebite, indiferent de existenţa unor divergenţe între unele state sau grupări de state, ceea ce trebuie să primeze sînt interesele păcii. In faţa primejdiei nucleare este mai necesar ca oricînd să se dea dovadă de o înaltă răspunderе pentru soarta popoarelor, să se facă totul de către toate statele si în primul rînd de către cele posesoare de arme, pentru a se pune capăt cursei înarmărilor si pentru a se ajunge, pînă nu este prea tîrziu, la înlăturarea armelor nucleare atît pe pămînt cît si în cosmos.

Cap.II - Concepţia, demersurile şi iniţiativele tovarăşului Nicolae Ceauşescu privind oprirea cursei înarmărilor şi trecerea la dezarmare în primul rînd la dezarmare nucleară, apărarea păcii, a dreptului suprem al popoarelor la viaţă, la dezbatere liberă de sine stătătoare a tuturor naţiunilor, la intensificarea acţiunii unite a popoarelor pentru a asigura trecerea la măsuri efective de dezarmare, pentru statornicirea unei păci trainice în lume.

Documentele partidului Comunist Român, lucrările teoretice de o neprecuită valoare a tovarăşului Nicolae Ceauşescu, acordă, după cum se ştie, o atenţie prioritară problematicii încetării cursei înarmărilor şi trecerea la dezarmare, definită ca problemă fundamentală a epocii contemporane.

Analizele magistrale cuprinse în cuvîntările Secretarului general al partidului scot în evidenţă faptul că în ierarhia problemelor grave care confruntă lumea contemporană, oprirea cursei înarmărilor, în primul rînd a celor nucleare, trecerea la dezarmare şi salvgardarea păcii constituie datorită importanţei lor vitale pentru toate popoarele lumii, cea mai importantă chestiune a zilelor noastre.

Dezvoltarea şi perfecţionarea armelor nucleare, stocurile uriaşe de arme nucleare şi clasice acumulate astăzi în arsenalele militare, ce pot distruge de cele mai multe ori întreaga planetă, au generat o situaţie cu totul nouă, radical deosebită faţă de cea existentă cu cîteva decenii în urmă, în care războiul nu mai este conceput, iar umanitatea nu mai dispune de o altă alternativă raţională decît aceea a înlăturării cu desăvîrşire a războiului din viaţa societăţii, a promovării unei politici noi de destindere şi colaborare, de dezarmare şi pace.

Orice noi arme nucleare nu fac decît să sporească pericolul declanşării unui război mondial, al unui război nuclear

împrejurare ce impune în mod obiectiv ca toate guvernele, toţi şefii de stat, toate forţele politice, popoarele de pretutindeni să-şi intensifice puternic eforturile, să acţioneze cu cea mai mare hotărîre pentru oprirea cursului spre confruntare, pentru apărarea dreptului fundamental al oamenilor la existenţă, la pace, pentru făurirea unei lumi fără arme şi fără războaie.

Dezarmarea s-a consolidat ca obiectiv cardinal al politicii externe a României socialiste, ea reprezintă cheia de boltă a politicii de destindere, colaborare şi independenţă naţională şi pace pe care o promovează.

Activitatea neobosită a României pentru rezolvarea problemei fundamentale a epocii noastre, pentru făurirea unei lumi fără arme şi fără războaie este marcată de personalitatea de excepţie a secretarului general al partidului, tovarăşul Nicolae Ceauşescu. Ea poartă amprenta puternică a gîndirii sale inovatoare, a acţiunii social-politice şi a activităţii sale internaţionale.

Descifrînd sensurile adînci ale cursului politic mondial avansînd concluzia că lumea traversează cel mai grav moment din perioada de după cel de al doilea război mondial, că nu este exclusă posibilitatea izbucnirii unui nou război planetar, subliniind cu vigoare că problema centrală a epocii contemporane este oprirea cursei înarmărilor, trecerea la dezarmare, în primul rînd nucleară, şi asigurarea păcii internaţionale, tovarăşul Nicolae Ceauşescu o face cu forţa argumentelor întemeiate pe puterea faptelor. Vechi conflicte militare nerezolvate, apariţia altora noi, manifestarea politicii brutale de forţă şi dictat de menţinere şi reîmpărţire a sferelor de influienţă, factori de risc pentru pacea lumii, sînt desfăşurări ce au loc pe fundalul extrem de primejdios al continuării cursei înarmărilor, riscul suprem inacceptabil, cu care se

confruntă omenirea.

România socialistă este recunoscută în lume ca un promotor consecvent al acţiunilor în favoarea dezarmării, în primul rînd a celei nucleare, pentru asigurarea unei păci trainice în lume.

Vom enumera mai jos doar câteva din numeroasele acţiuni ale ţării noastre privind oprirea cursei înarmărilor :

1. 13 iulie 1970 - ţara noastră a propus înscrierea pe ordinea de zi a celei de a XX a sesiuni a adunării generale a ONU a punctului intitulat : "Consecinţele economice so sociale ale cursei înarmărilor si efedtele sale profund dăunătoare asupra păcii si securităţii în lume " . Pornind de la această iniţiativă, grupuri de experti ai ONU au elaborat si apoi reactualizat studii în această problemă în anii 1972-1977 si 1982.

2. 19 iulie 1972 : în raportul prezentat la Conferinţa Naţională a PCR tovarăşul Nicolae Ceauşescu a subliniat necesitatea trecerii la îngheţarea si reducerea bugetelor militare.

3. 25 noiembrie 1974 - Raportul prezentat de secretarul general al partidului la Congresul al XI-lea al PCR a cuprins un amplu program de dezarmare, între ideile avansate figurînd reducerea in prima etapă a trupelor si armamentelor, a cheltuielilor militare cu cel puţin 10-15 %.

4. 5 noiembrie 1975 este difuzat la sesiunea Adunării generale a ONU documentul intutulat : "Poziţia României in problemele dezarmării, în primul rînd a dezarmării nucleare si instaurarea unei păci trainice in lume :.

5. mai - iunie 1978 - Intre iniţiativele românesti la prima sesiune specială a Adunării generale a ONU, consacrată dezarmării au figurat : îngheţarea cheltuielilor militare a efectivelor si armamentelor la nivelul anului 1978 si apoi diminuarea

lor treptată cu lo-15 % pînă în 1985.

6. 19 noiembrie 1979 - In raportul prezentat de tovarăşul Nicolae Ceauşescu la Congresul al XII-lea al partidului, este avansată propunerea ca jumătate din sumele economisite pentru reducerea cheltuielilor militare cu cel puţin lo % pînă în 1985, să fie alocate pentru satisfacerea nevoilor sociale din fiecare ţară, iar cealaltă jumătate pentru sprijinirea ţărilor în curs de dezvoltare

7. 29 martie 1986 - In cuvîntarea rostită la Plenara Consiliului Naţional al FDUS, preşedintele Nicolae Ceauşescu a propus trecerea la reducerea cheltuielilor militare astfel încît, pînă în 1990 să se ajungă la o reducere de 25_3o %, cu perspective ca pînă în anul 2000, aceste cheltuieli să fie diminuate cu cel puţin 5o%.

8- 23 noiembrie 1986 - Prin votul său unanim , prin cele 17 milioane de semnături la referendumul naţional, poporul român şi-a manifestat deplina aderiune la iniţiativa tovarăşului Nicolae Ceauşescu de reducere cu 5 % a armamentelor, efectivelor şi cheltuielilor militare ale ţării noastre spunînd un DA hotărît în favoarea păcii şi dezarmării.

Referendumul de la 23 noiembrie 1986 demonstrează, odată în plus, angajarea fermă a ţării noastre pe singura cale viabilă de soluţionare a gravelor probleme ale contemporaneităţii, prin acţiuni concrete fără de care cele mai solemne şi nobile declaraţii de intenţii rămîn doar în fază de proiect.

Intr-adevăr dacă exemplul României, ale cărei cheltuieli militare au fost reduse la nivelul anului 1987 cu cca. 135o milioane de lei, ar fi urmat de către toate ţările lumii, acest act ar avea numeroase efecte benefice pentru programul omenirii.

9. 3 iunie 1988 - este difuzat la cea de a III_e sesiune specială a Adunării generale a ONU consacrată dezarmării, documentul intitulat "Consideraţiile şi propunerile României, ale preşedinte-

lui Nicolae Ceausescu cu privire la problemele dezarmării si directiile de acţiune a ţărilor pentru solutionarea lor. In repetate rînduri tovarasul Nicolae Ceausescu a subliniat că perfecţionările aduse armamentelor sau crearea de noi arme în numele întăririi capacităţii de apărare au un efect contrar, ddterminînd ca sistemele de apărare să devină pe cît de primejdioase pe atît de vulnerabile iar lumea să fie tot mai ameninţată de pericolul nuclear.

Conducătorul partidului si statului român a relicfat că în conditiile în care capacitatea de distrugere acumulată pe terâ depăşeşte de cca. 1,5 milioane ori puterea explozivă a bombei lansate asupra Hiroşimei, se diminuiază continuu securitatea internaţională si securitatea fiecărui stat.

Dezarmarea generală si totală, în viziunea presedintelui României, este prin urmare, fundamentată pe regîndirea din temeli nu numai a conceptelor si practicilor de securitate dar si a celor de destindere, pace, cooperare si progres.

Se cuvine remarcată preocuparea statornică a tovarăşului Nicolae Ceausescu pentru punerea în evidenţă a caracterului obiectiv a relatiei dintre dezarmare si dezvoltare al conexiunii intrinsece dintre pace si noua ordine internatională.

Definind <u>obiectivul fundamental</u>, dezarmarea generală si în primul rînd dezarmarea nucleară, presedintele României a descifrat cu deosebită profunzime complexitatea acestei problematici si s-a preocupat constant ca toate masurile ce vizează dezarmarea să fie încadrate într-un proces gradual de înaintare treptată pe calea opririi cursei înarmărilor.

Evenimentele din ultimul timp confirmă pe deplin justeţea concepţiei românesti a presedintelui Nicolae Ceausescu. Ratificarea tratatului sovieto-american privind eliminarea rachetelor cu rază

medie si rază mai scurtă de actiune fiind unul din cele mai recente si semnificative exemple în acest sens.

Tratatul sovieto-american este numit pe scurt Tratatul I.N.F. deoarece transpune în termeni juridici "Duble opţiune zero" întrucît prevede eliminarea totală a două categorii importante de rachete nucleare intermediare :

- rachetele cu rază mai lungă de actiune (L.R.I.N.F.), între 1000-5000 km ;

- rachetele cu rază mai scurtă de actiune (S.R-I.N.F.) între 500-1000 km;

Acest tratat care este un prim pas serîndu-se continuat va face să dispară 5 % din arsenalele nucleare lichidînd o clasă întreagă de arme pentru care fiecare parte a cheltuit cîte 9 miliarde de dolari.

De la înalta tribună a Conferinţei Naţionale a partidului nostru, în 1987 tovarăşul Nicolae Ceausescu salutînd cu satisfacţie semnarea Tratatului INF, adresată Secretarului general al C.C. al P.C.U.S. si Presedintelui S.U.A., apelul de a continua tratativele si eforturile în vederea realizării tratatului privind reducerea cu 50 % a armelor strategice.

Toate datele confirmă aprecierea tovarăşului Nicolae Ceausescu, potrivit căreia armele nucleare nu servesc securitatea, generînd de faăt insecuritate pentru toate naţiunile,inclusiv pentru cele care cheltuiesc cel mai mult pentru înarmare. Cursa înarmprilor atomice iroseste fonduri materiale considerabile, blochează uriase forţe de cercetare si frînează folosirea energiei atomului în scopuri pasnice.

Nu poate fi invocat nici-un argument în favoarea armelor nucleare. Există în schimb toate raţiunile pentru trecerea imediată la actiuni energice pentru reducerea pînă la eliminare a

tipurilorrde arme nucleare din Europa si din întreaga lume.

Presedintele României se pronunţă de asemenea pentru interzicerea experientelor nucleare si <u>crearea de zone denuclearizate în Europa</u> care pot constitui pasi importanţi pe calea dezarmării si păcii. In acest sens România se pronunţă pentru crearea unei zone denuclearizate în Balcani, acţionînd pentru amplificarea continuă a conlucrării interbalcanice, a prieteniei si bunei vecinătăţi, pentru înfăptuirea deziderattului transformării spaţiului sud-est european într-o zonă de pace si colaborare liberă de arme nucleară. Declaratia Apel a presedinţilor Nicolae Ceauşescu şi Todor Jivkov, din 22 decembrie 1985, privind realizarea în Balcani a unei zone libere de arme chimică, sprijinită si de alte state, vine să completeze propunerile anterioare de denuclearizare, să întregească spectrul de actiuni si initiative cu caracter pasnic constructiv în regiunea noastră.

In concepţia partidului si statului nostru, o importanţă din cele mai mari ar avea - <u>oprirea oricăror măsuri de militarizare a spatiului cosmic</u>, folosirea acesteia exclusiv în scopuri paşnice, în interesul întregii umanităţi. Încă de la Congresul al XIII-lea al PCR tovarăşul Nicolae Ceauşescu a subliniat că intensificarea măsurilor de militarizare a spaţiului cosmic sporeşte considerabil pericolul unei catastrofe nucleare si că în general folosirea abuzivă a Cosmosului, în afara oricărui control, reprezintă un grav pericol pemtru echilibrul ecologic, pentru viaţa omenirii, a planetei noastre.

Întrucît spaţiul extraatmosferic constituie un bun comun al tuturor statelor, ţara noastră actionează principial si cu perseverenţă pentru o reglementare generală a folosirii Cosmosului exclusiv în scopuri paşnice şi realizarea, în acest scop sub auspiciile O.N.U. a unui tratat internaţional.

In opinia României s-ar putea avea în vedere organizarea unei conferinţe mondiale în care să se abordeze şi soluţioneze problemele Cosmosului, cît şi eventuala creare ; în cadrul O.N.U., a unui organism special pentru apărarea spaţiului cosmic.

Plasînd la loc central dezarmarea nucleară în multitudinea aspectelor ei, România consideră că este necesară, în paralel, o abordare care să vizeze toate armele, inclusiv cele chimice, agazis convenţionale sau de altă natură, a căror forţă de distrugere se apropie de cea a armelor nucleare, impunîndu-se trecerea la reducerea substanţială a lor.

In legătură cu eliminarea armelor chimice, România a prezentat o serie de propuneri concrete în cadrul Conferinţei de dezarmare de la Geneva, printre care : declararea stocurilor de arme chimice existente, elaborarea unui program de lichidare progresivă a acestor arme pe etape, întocmirea unui calendar precis de desfăşurare a operaţiilor de distrugere, care să înceapă cu mijloacele de război chimice super-toxice, instituirea unui sistem corespunzător de verificare a obligaţiilor ce urmează să şi le asume statele.

România acordă, deopotrivă, o mare importanţă reducerii radicale a armamentelor convenţionale, ca o cerinţă esenţială a întăririi securităţii şi păcii în lume. Se cuvine menţionat, în primul rînd, faptul că armamentul convenţional deţine o pondere însemnată în arsenalele existente, această dimensiune cantitativă fiind marcată prin acumulări din de în ce mai mari de stocuri de arme şi sisteme moderne de arme, muniţii, atît în ţările mari producătoare de armament, cît şi în numeroasele state în curs de dezvoltare.

./.

La fel de îngrijorător apare aspectul calitativ al armamentului convenţional. Spre deosebire de situaţia existentă pînă la cel de al doilea război mondial, armamentul clasic din zilele noastre încorporează toate cuceririle revoluţiei ştiinţifice şi tehnice.

De subliniat, intenţia occidentală de modernizare a acestor arme ca o "compensare" a lichidării rachetelor nucleare cu raza medie si mai scurtă de acţiune. Actualmente patru cincimi din totalul mondial de peste un trilion de dolari al cheltuielilor militare sînt afectate pentru întreţinerea si dezvoltarea forţelor convenţionale.

Viaţa internaţională arată că utilizarea armamentului clasic reprezintă o practică periculoasă. Potrivit surselor ONU, în perioada de după cel de-al doilea război mondial, au avut loc aproximativ 150 de războaie "locale".

Programul complex de dezarmare, fundamentat de tovarăşul Nicolae Ceauşescu, cuprinde ca o componentă inseparabilă, reducerea radicală cu cel puţin 50 la sută pînă în anul 2000, a armelor convenţionale, precum si a cheltuielilor militare.

Trebuie amintit că ţara noastră a fost coautoare a Apelului program al ţărilor socialiste din Pactul de la Varşovia privind reducerea cu 25 la sută a armamentelor, efectivelor şi cheltuielilor militare pînă în 1990.

In acelaşi timp, România s-a pronunţat si se pronunţă pentru lichidarea bazelor militare străine, pentru retragerea trupelor de pe teritoriul altor state.

Tovarăşul Nicolae Ceauşescu a afirmat de mai multe ori că şi în domeniul deformării convenţionale, a sosit vremea trecerii de la declaraţii de bune intenţii, la măsuri concrete, de

./.

la vorbe la fapte. Inițiativa României de a reduce, în cursul anului 1986, cu 5 la sută armamentele, efectivele și cheltuielile sale militare, demonstrează că este posibilă trecerea la măsuri reale de dezarmare chiar și fără acorduri, printr-o acțiune unilaterală, că asemenea măsuri nu diminuiază cu nimic securitatea statelor.

România se pronunță de asemenea pentru începerea neîntîrziată a negocierilor de dezarmare convențională în Europa, între statele participante la Tratatul de la Varșovia și cele din Tratatul Atlanticului de Nord. În acest sens țara noastră a propus măsuri concrete care să stea la baza viitoarelor negocieri, cum ar fi următoarele :

- renunțarea la manevre militare multinaționale de-a lungul frontierelor între state ;

- crearea unor zone în care să nu aibă loc manevre, deplasări și concentrări de forțe armate și armamente ;

- stabilirea de-a lungul frontierelor dintre țările membre ale celor două blocuri militare, a unui culoar liber de arme nucleare și alte arme de nimicire în masă ;

- notificarea prealabilă, obligatorie a manevrelor și mișcărilor militare de anvergură ;

- încheierea unui Tratat general - european de nerecurgere la forță și amenințarea cu forța ;

- retragerea forțelor marilor puteri din apele internaționale și asigurarea libertății depline a navigației în aceste ape.

Toate aceste măsuri sînt susținute cu fermitate de țara noastră în ideea creării unui fundament material încrederii pe continent, fără de care este de neconceput o înaintare efectivă a procesului de dezarmare.

./.

România, prin conducătorul ei a firmat de mai multe ori că fondurile care se alocă pentru cheltuielile militare au atins cifra economică de looo de miliarde de dolari.

Curba puternic ascendentă a cheltuielilor militare, se explică atît prin dublarea cheltuielilor destinate cercetării-dezvoltării de noi tipuri de arme cît si printr-o adevărată explozie a costurilor la armamentul intrat în dotare. Faţă de costul prevazut în 1981, noul tanc american "M-1" a costat în 1985 cu 45 % amai mult, ajungînd la 2,36 milioane dolari bucata iar costul avionului din dotarea marinei S.U.A. F/A-18 a crescut cu 58 % ajungînd la 33 milioane dolari bucata.

România este printre ppimele ţări care au atras atenţia asupra relaţiei strînse dintre dezarmare si dezvoltare propunînd ca o parte din fondurile ce se vor obtine din reducerea armamentelor să fie canalizate în vederea sprijinirii eforturilor de progres mai rapid a ţărilor sărace.

De cîţiva ani cuantumul cheltuielilor militare mondiale are cam aceeaşi valoare cu cuantumul datoriei externe a ţărilor în curs de dezvoltare. Multe din ţările in curs de dezvoltare antrenate in stări de tensiune si conflicte, sînt determinate să-şi sporească cheltuielile militare, în detrimentul dezvoltării lor economico-sociale. De exemplu în India este nevoie de 2o mii dolari pentru creearea unui loc de muncă în sectorul militar dar numai 5ooo dolari în sectoeul industrial civil si chiar numai 8o dolari în sectorul agricol..

Reducerea cheltuielilor militare nu numai că ar însemna alegerea acelei căi care duce la eliberarea omenirii de spectrul războiului nuclear, dar ar oferi, totodată, posibilitatea sporirii sumelor alocate pentru dezvoltarea fiecărei ţări si a omenirii

./.

în ansamblu. Un studiu al O.N.U. preciza că o dezarmare parțială de 25 % în acest deceniu și de 15 % în deceniul următor ar fi de natură să elibereze suficiente fonduri, care canalizate în direcția dezvoltării, ar duce la creșterea venitului național în medie cu 21 % în țările Americii latine, cu 48 % în țările mai puțin dezvoltate din Asia și cu 168 % în statele sărace din Africa.

De altfel estimările făcute sugerează că venitul național al țărilor în curs de dezvoltare s-ar fi dublat în perioada 1980-1985 dacă în acest scop ar fi alocate sumele cu care au crescut cheltuielile militare în perioada menționată.

In spiritul abordărilor sale concret-operaționale, Români propune ca fiecare măsură de dezarmare să ducă la <u>suplimentarea corespunzatoare a sarurselor disponibile pentru programul de dezvoltare</u>. In general ar trebui ca în toate acordurile de dezarmare să fie înscrise clauze care să prevadă că resursele eliberate vor fi folosite numai în scopuri pașnice. Prin realizarea unui transfer al investițiilor din domeniul militar în alte domenii, esențial ar fi faptul că s-ar schimba însăși conținutul creșterii economice, calitatea pe plan social-uman a acesteia. Chiar dacă, să admitem, ritmul creșterii economice nu ar fi comparativ mai ridicat, important ar fi însă, că indicatorul care stă la baza calculării acestui ritm (produsuș social) nu ar mai înregistra la capitolul "realizări", creșterea exprimată valoric a numărului de tunuri, tancuri, bombe nucleare, rachete și antirachete, ci creșterea exprimată valoric a unor bunuri sau servicii utile societății. Efectele pozitive ar fi cu atît mai profunde în țările în curs de dezvoltare avînd în vedere faptul că în marea lor majoritate aceste țări nu produc ele însăle arme ci le importă, cu alte cuvinte alocația în scopuri militare nu creează locuri de muncă, în cazul unor asemenea

ţări, irosirea de resurse fiind cu atît mai pregnantă si implicaţia nefastă asupra dezvoltării cu atît mai gravă.

Cele expuse mai sus dovedesc justeţea poziţiei ţării noastre a conducătorului ei tovarăşul Nicolae Ceausescu care se pronunţă pentru reconvertirea treptată a programelor de înarmare în programe de dezvoltare, pentru reorientarea în sectoare civile a sumelor destinate înarmării care ar avea efecte benefice pentru toate statele, pentru toţi locuitorii Terei.

Un alt demers al României în vederea realizării dezarmării care a avut un larg ecou în lume, îl constituie Apelul oamenilor de ştiinţă din ţara noastră, făcut de cel mai însemnat reprezentn al acestora academician doctor inginer tovarăşa Elena Ceauşescu, către toţi oamenii de ştiinţă din întreaga lume. In acest apel se cere oamenilor de ştiinţă să nu mai lucreze pentru realizarea de arme care pot să distrugă vieţi omeneşti ci să-şi canalizeze energia creatoare numai în scopuri paşnice pentru prosperitatea continuă a omenirii.

Intr-adevăr, cursa înarmărilor acaparează energia creatoare a unui important număr de oameni de ştiinţă, aborbind o însemnată parte din totalul resurselor alocate pe plan mondial cercetării ştiinţifice si tehnologice. In concepţia României se impune să se treacă fără întîrziere la măsuri concrete pentru a se asigura folosirea ştiinţei si tehnologiei exclusiv în scopuri paşnice, pentru reorientarea cercetărilor ştiinţifice si tehnologice din domeniul militar spre solutionarea unor probleme economice şi sociale grave pe care le ridică starea de subdezvoltare în care se află circa două treimi din omenire.

Dacă într-adevăr peste 5o milioane persoane sînt angajate astăzi, direct sau indirect, în activităţi militare pe plan mon-

dial, trebuie ţinut cont că, în vederea creării si menţinerii respectivelor locuri de muncă pentru acestea s-au cheltuit în ultimele două decenii circa 15 mii miliarde dolari (la preţurile şi cursurile de schimb valutar actuale). Cursa înarmărilor are deci efecte de reducere indirectă a ocupării fortei de muncă, dar trebuie avut în vedere continutul ocupării, faptul că forţa de muncă este deturnată de la activităţi direct productive si utile societăţii. În mod deosebit de pregnant apare acest lucru în cazul celor cca. 500.000 de oameni de stiinţă angrenaţi în cercetări militare pe plan mondial.

Din celeprezentate în acest capitol se poate spune că în domeniul atît de vast al dezarmării, România se distinge printr-o nedesmintită continuitate de acţiune, prin propuneri, demersuri si inisiative concrete menite să scoată din imobilism domeniul cel mai important al activităţii internationale. Nenumărate au fost in acesti ultimi ani, demersurile românesti in diferite foruri internaţionale, în vederea trecerii la măsuri prin care să se asigure respectarea dreptului primordial al oamenilor, al naţiunilor, dreptul la viaţă, la pace.

Cauza vitală a tuturor popoarelor, dezarmarea imperativ fundamental al epocii, trebuie să se constituie, în viziunea României, în principala acţiune solidară de creare si consolidare a păcii. Este vorba de o acţiune aflată sub imperiul urgenţei istorice, pînă nu e prea tîrziu. Este aceasta sensul profund al apelurilor repetate ale presedintelui Nicolae Ceausescu, al iniţiativelor si sugestiilor românesti în toate forurile de dezbatere si negociere ale acestei complexe problematici existenţiale.

./.

C O N C L U Z I I

Poziţia de politică externă a ţării noastre, acţiunile sale pe plan bilateral sau multilateral, demersurile si iniţiativele României se întemeiază pe concepţia ştiinţifică a secretarului general al partidului, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, privind tendinţele, procesele si fenomenele vieţii internaţionale actuale, perspectivele dezvoltării sociale contemporane.

Acţionînd ferm si consecvent pentru pace şi dezarmare, pentru o largă conlucrare internaţională, România, presedintele Nicolae Ceausescu, au adus si adus o contribuţie dintre cele mai valoroase la afirmarea unei noi abordări a problemelor războiului si păcii, la identificarea si înfăptuirea de măsuri practice si eficiente în direcţia opririi cursei înarmărilor, reducerii si lichidării armelor nucleare, diminuării efectivelor armamentelor şi cheltuielilor militare, a înlăturării politicii de forţă si ameninţarea cu forţa din viaţa internaţională, a întronării şi consolidării unui climat de pace, securitate si încredere între state.

Ultima acţiune importantă a ţării noastre în acest sens, o constituie difuzarea în cadrul celei de a treia sesiuni speciale a Adunării generale a O.N.U. consacrată dezarmării, de către ministrul afacerilor externe al României tovarăşul I.oan Totu, a documentului intitulat "Considerentele şi propunerile României, ale presedintelui Nicolae Ceauşescu cu privire la problemele dezarmării şi direcţiile de acţiune a-ţărilor pentru soluţionarea lor ".

D.ocumentul este de maximă importanţă pentru că stabileşte direcţiile de acţiune considerate de ţara noastră ca hotărîtoare în vederea realizării dezarmării,acestea fiind următoarele:

1. Tinînd seama de pericolul grav pe care-l reprezintă existenţa armelor nucleare pentru prezentul si viitorul omenirii, sesiunea specială să convină acţiunile necesare pentru impulsionarea negocierilor privind dezarmarea nucleară, eliminarea completă din arsenalele statelor a acestor arme.

2. Dat fiind pericolul pe care îl reprezintă extinderea cursei înarmărilor în spaţiul cosmic, să fie adoptate măsuri de natură să conducă la renunţarea, la militarizarea cosmosului, pentru ca acesta să fie folosit exclusiv în scopuri paşnice, în interesul întregii omeniri.

3. In vederea asigurării conditiilor de stabilitate şi securitate pentru toate statele lumii, pentru reducerea pericolului de rpzboi si înfăptuirea dezarmării, este necesar ca în strînsă legatură cu actiunile si măsurile practice de reducere si eliminare a armelor nucleare să se realizeze si lichidarea armelor chimice.

4. Pentru asigurarea păcii si securităţii internaţionale întărirea încrederii si destinderii dintre state, o importanţă deosebită o are trecerea la măsuri de reducere substanţială a efectivelor, armamentelor convenţionale şi cheltuielilor militare

5. In actualele conditii internationale este necesar aplicarea unui asamblu de măsuri care să vizeze eliminarea actelor de forţă sau ameninţarea cu forţa.

6. Pentru eliminarea surselor de suspiciune si tensiune si reducerea pericolului de confruntare militară, să se adopte noi măsuri de încredere si securitate în Europa.

7. Aplicarea ansamblului de măsuri privind oprirea cursei înarmărilor si trecerea la dezarmare impune organizarea unui control strict si eficace asupra indeplinirii obligatiilor asuma-

te de state, care să încurajeze si să sprijine măsurile de dezarmare.

8. Pornind de la legatura directă care există între necesitatea trecerii la înfăptuirea dezarmării si eliminarea subdezvoltării, România propune să se creeze sub egida O.N.U. a unui fond internațional de dezvoltare, pe seama resurselor eliberate ca urmare a măsurilor de dezarmare.

9. Realitățile contemporane impun totodată democratizarea vieții si relațiilor internationale, participarea activă a tuturor statelor la solutionarea problemelor grave si complexe cu care se confruntă omenirea. In acest context, un rol deosebit revine ONU ceea ce presupune noi măsuri si actiuni din partea tuturor statelor.

10. In conditiile agravării situatiei internaționale ca urmare a intensificării cursei înarmărilor în deosebi a celor nucleare care amenință pacea si securitatea întregii omeniri, însăși existența vieții pe planta noastră, popoarele, opinia publică mondială sînt chemate să joace un rol din ce în ce mai important în oprirea cursului periculos al evenimentelor pentru trecerea la măsuri hotărîte de dezarmare.

Inaltă răspundere pentru destinele umanității, spirit constructiv, profund umanist, caracter practic concret, iată atribute definitorii ale acestui important document.

Intr-un moment de răspîntie pentru perspectivele umanității, glasul României al presedintelui ei se fac din nou auzite cu putere si claritate ca un vibrant apel la unirea eforturilor tuturor statelor si popoarelor in vederea eliminării odată pentru totdeauna a gravelor primejdii ce planează asupra întregii umanități.

./.

Atașamentul profund al poporului român la cauza dezarmării derivă din însăși îmbinarea dialectică a programelor sale de dezvoltare economico-socială a țării cu cerințele asigurării condițiilor de liniște și securitate internațională potrivit postulatului că socialismul și pacea sînt de nedespărțit.

Așa se explică atenția și însemnătatea deosebită pe care România a acordat-o sesiunii O.N.U. consacrată dezarmării, aceasta găsindu-și o strălucită expresie în amplul și cuprinzătorul program de măsuri propus.

In condițiile cînd omenirea în ansamblu se află în fața responsabilității istorice aceea a asigurării propriei supraviețuiri, problema dezarmării nu mai poate fi tratată ca o problemă ce ar cădea doar în răspunderea marilor puteri sau a unui "club" de state, ci angajează eforturile și răspunderea tuturor statelor lumii, indiferent de orînduire, mărime, situație geografică.

In ansamblul conceptului politic pe care conducătorul României îl promovează pe arena mondială, un important loc îl ocupă relieferea capacității maselor largi populare a popoarelor de a interveni direct în determinarea cursului evenimentelor, a rolului pe care acestea sînt chemate să-l joace pe scena istoriei în actualele circumstanțe internaționale. Este aceasta, o teză ce dezvăluie resorturile unei realități dinamice, tendința proceselor ce au loc în lume respingînd cu fermitate starea de contemplare, atitudinea de pasivitate și de mobilizare deoarece concluzia pe care o impune este aceea că oricît de mari s-ar cădi obstacolele în calea rezolvării gravelor probleme acumulate, oricît de greu de făcut ar părea pașii efectivi spre oprirea înarmărilor și trecerea la dezarmare, forțele progresiste de pretutindeni, popoarele pot să influiențeze prin luptă unită, printr-o colaborare strînsă

cursul evenimentelor, pot să-şi impună voinţa convingînd guvernele, conducătorii statelor să actioneze în concordanţă cu năzuinţele de pace trainică, libertate, înţelegere,si colaborare ale tuturor natiunilor lumii.

Popoarelor, subliniază şeful statului român, le revine în acest moment, datoria si răspunderea acţiunii hotărîte în unitate pentru a opri declangarea armei nucleare, care ar transforma Pămîntul într-o planetă pustie. Sînt mai necesare ca oricînd - arăta tovarăşul Nicolae Ceausescu - acţiunea tot mai energică si combativă a fiecăruia dintre popoarele lumii, colaborarea si solidaritatea lor tot mai strînse.

Prin eforturi tenace si actiune desfăşurată în strînsă colaborare popoarele, opinia publică mondială, forţele înaintate de pretutindeni, pot si trebuie să impună renunţarea definitivă la experienţele nucleare, scoaterea în afara legii a armamentului nuclear, a tuturor mijloacelor de distrugere în masă, sistarea încercărilor de transferare si în Cosmos a cursei înarmărilor de pe Pgmînt. Pacea si dezarmarea, ca probleme ale tuturor popoarelor trebuie să fie tocmai de aceea opera comună a tuturor popoarelor, a tuturor statelor , afirmă cu convingere tovarăşul Nicolae Ceausescu.

In primele rînduri ale acestor forţe, poporul român sub strălucita conducere a celui mai iubit fiu al său tovarăşul Nicolae Ceauşescu, îşi aduce o contribuţie unanim apreciată.

B I B L I O G R A F I E

1. x x x - Programul Partidului Comunist Român de făurire a societăţii socialiste multilateral dezvoltate si înaintării României spre comunism. - Editura politică Buc.,1975, p.2oo-2o2

2. Nicolae Ceauşescu - Raport la Congresul al XIII-lea al P.C.R. - Ed.politică Buc.,1984, p.73-79,81-83.

3. Nicolae Ceausescu - Cuvîntare la Congresul stiinţei si învăţămîntului. Ed.politică Buc.,1985, p.19-2o.

4. Nicolae Ceausescu - Cuvîntare la Congresul al III-lea al Educaţiei Politice si Cultirii Socialiste. Ed.politică Buc.,1987.

5. Nicolae Ceausescu - Raport la Conferinţa naţională a Partidului Comunist Român. Scînteia din 15 dec.1987

6. Nicolae Ceauşescu - Expunere, în şedinţa Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., cu privire la unele probleme ale conducerii activităţii economico-sociale, ale muncii ideologice si politico-educative precum si ale situaţiei internaţionale. Scînteia din 4 mai 1988.

7. Nicolae Ceausescu - Expunere la şedinţa comună a Consiliului Naţional a Oamenilor Muncii.şi a Consiliului Naţional a Agriculturii. Scînteia din 3 iun. 1988.

8. Gheorghe Dolgu - Oprirea cursei înarmărilor si trecerea la dezarmare - problema fundamentală a epocii noastre. Era Socialistă nr.21/1985.

./.

9. Constantin Ene - Elaborarea si înfăptuirea unui program complex de dezarmare - cerinţă majoră a păcii şi securităţii popoarelor. Era Socialistă nr.17/1986.

10. Ovidiu Trăsnea - Rolul mişcărilor pentru dezarmare şi pace în lumea contemporană. Era Socialistă nr.4/8

11. Mircea Nicolescu -Oprirea cursei înarmărilor în primul rînd a celei nucleare, trecerea la dezarmare şi asigurarea unei păci trainice în lume, problema fundamentală a epocii contemporane.
Colectiv : Inarmare, dezarmare, dezvoltare
Edit.militară 1986.

12. Sorin Rusu - Impactul negativ al cursei înarmprilor contemporane.
Colectiv: Inarmare, dezarmare, dezvoltare
Edit.militară 1986.

13. Traian Grozea - Implicaţii ale factorului militar în viaţa internaţională. Edit.polit.1987 p.43-87; p.123-126.

14. x x x - Colecţia Revista LUMEA anii 1987/1988.

.-o-.